

SILVIJA PELECKIENĒ

Belaiķeje
erdveje

SILVIJA PELECKIENĒ

Belaikēje erdvēje

no veletēs

NEO
PRINTAS

2015

UDK 821.172-32

Pe 76

© Silvija Peleckienė, 2015

© Daiva Molytė-Lukauskienė, iliustracijos, 2015

© Rasa Šeikuvienė, viršelis, 2015

© Neoprintas, 2015

ISBN 978-609-95391-7-1

Sugrižus

Ištikimybė

Jis jau priklauso mano praeities pasauliui. Vaikystės svajonių, kelionių, tvyrančių anapus tikrovės, pasauliui. Viskas nuskriejo, pradingo gilioje, amžius trunkančioje migloje, liko tik prisiminimai, sudrėkinti sielos žaizdų ašaromis.

Gyvenu toli nuo jo, tačiau vos ne kasdien jaučiu begalinį tykų ir atkaklų kvietimą. Suprantu, kad tas ramus šūksmas, virtęs beviltišku liūdesiu, pavers mano gyvenimą gyva ilgesio gėla.

Menu visas šio namo kerteles, kiekvieną jo šešėlį. Jaučiu kiekvienoje jo tvirtai sumūrytos sienos plytoje tėvo rankų šilumą, girdžiu kambariuose plevenantį mamos balso aidesį ir mūsų, vaikų, šurmulį. Mane

užkerėjo šis namas ir myliu jį nuoširdžiai kaip vaikas, bet giliai kaip subrendęs žmogus suvokiu begalinį liūdesį dėl gyvenimo laikinumo. Šis namas gyvas. Jame tebegyvena mūsų mintys, nerimas, džiaugsmas ir liūdesys. Jo langų šviesoje godoja protėvių dvasios, o sienos sugėrė šypsantį tėvo nerimą ir paskutinį jo žvilgsnį, jame tebegyvena neišsipildžiusios motinos viltys. Jis apsuptas švelnia širdį draskančia belaike šviesa.

Praverus namo duris, pasitiko mažli ramybė ir pabudęs laikas. Švietė saulė, švelniai mirgėjo besiplaikstantys šešėliai. Apgaubė bauginanti tyla. Atsidūriau pasaulyje, kur viešpatavo visiška tyka. Ir tada tvykstelėjęs ilgesys tarsį pažadino amžinybę, keliaujančią kartu, ir prikėlė laiko būvį.

Su-grį-žau, šaukiau šaukūnui namui, paženklinusiam mano gyvenimą. Ir verkiau be ašarų toje belaikėje šviesoje. Ir dėkojau šiandienai, kad laikas man buvo gailestingas, kad viskas, kas buvo, vyksta dabar ir liks mano širdyje. Suvokiau, kad praeitis įsiveržė į dabartį ir ateitį, kuri akimirksniu tapo praeitimi. Taip ir suksis nesustodamas amžinos būties ratas.

Aš sugrįžau namo.

Laukimas

Ji kas vakarą, atsėlinus salsvam nuovargiui, gesina šviesą, atitraukia užuolaidas ir prilimpa prie lango. Ir laukia. Už jo tykiai ateina trumpa naktis. Lėtai nuskaidrėja žvaigždėtas dangus, langais nuslenka dulksna. Vieniši debesėliai pasiunčia greitai bėgančius šešėlius.

Ji, skęsdama savyje, lūkuriuoja ankstyvo saulės šviesos virpesio, išėlinančio kaip mažas liūdesys, kurį sustiprina pasislėpę šešėliai.

Ir tada iš lengvo atsirūva toji nepaprasta akimirka tarp prieblandos ir apyaušrio. Kai naktis dar čia, dar neskuba trauktis, ir jis, rytas, dar laukia. Ir tuo lemtinguoju mirksniu įmanoma viskas, kas

tik yra paslėpta nuo šviesos ir jau prarasta tamsai.

Tai toji paslaptingoji lemtingoji sekundė... Ir ji žėri slaptinę akimirką, virtusią neperregima migla. Virpanti akimirksnio užlaida tarp nakties ir ryto, tarp gyvenimo ir mirties. Į miglą, kurioje tirpo, nyko, prapuolė laikas.

Taip apgaubia belaikė gyvenimo šviesa.

Būsiu

Naktis atėjo iš lėto. Besiburiuojančius tamsius debesis nupūtė vėjas. Padvelkė vasariški miško kvapai. Šiūruojantys pušų kamienai ėmė tyliai braškėti tarsi šnekėdamiesi juoktūsi ir dūsautų. Medžių šakomis pažiro dar išlikusios šviesos kibirkštėlės, nušviesdamos vėsų šešėlių. Į šį aimanuojantį ir kikenantį šakų, kamienų bruzdėjimą kartkartėmis įsiterpia paukštelių giesmės.

Oras toks gaivus, švarus ir skaidrus, kad, rodos, sparnai išauga. Viską matau, viską girdžiu. Apima gilus žinojimo ir suvokimo laukimas. Jaučiu įvairiaspalvius kvapus, kuriuos skleidžia

miškas. Garsai tai tilsta, visai išnyksta, tai kažkur, toliau, vėl pasigirsta. Ir mano sielos gelmėse staiga pabunda gili nuostaba – aš, žmogus, žengiu mišku per rąsus, samanų, žmogus, pažįstamą saulę, lietuvių ir vėją, pats galiu kiekvieną akimirką išgaruoti kaip rąsus lašas, staiga pasijuntu paukštelio čiulbėjimu, medžio lapo virpėjimu, sklindančiu į visus kraštus ir vėl sugrįžtančiu aklinoje tyloje.

Suvokiu, kad šitą pirmąją ošimą, medžių šlamesį išgirdau dar negimusi ir nešiosiuos savyje kaip amžiną namų ilgesį. Mačiau savo, vaikų, vaikų gyvenimą begalybėje atplūstant ir pranykstant. Regėjau savo dienas vaikystėje, jaunystėje ir senatvėje. Jaučiau paskutinį susitaikymą. Viskas sruvo į begalybės ertmę ir virtau tik žinojimu, įgimtu kiekvienam ir nesuvokiamu.

Tas žinojimas, suvokimas plaukia iš širdies gelmių ir atskleidžia visą tiesą.

Aš gyvenau, gyvenu ir gyvensiu.

Pabudimas

Dabar man svarbu laikas. Buvęs, esamas, būsimas. Tai nereiškia, kad jis turi slinkti greitai ar sulėtėti, sustingti, ne, man tiesiog svarbu laikas, kuriame gyvenu. Kartais rodosi, kad gyvenu belaikėje erdvėje – rytas, vakaras, naktis. Ir nėra į ką įsikibti, kaip sulaikyti, maldauti kažkieno pristabdyti skriejančias valandas, dienas, metų laikus. Viskas nuslenka, nuskrėja tarsi vėjas ar besisklaidantis rūkas. Kodėl turiu gyventi čia, kur nėra laiko, nes jis lekia, bėga ir išdausioja? Ir į mano maldas neatsiliepia.

O gal turiu nenumaldomą laiko ilgesio sielvartą gražinti gyvenimui – kasdienybei, auštančiam rytui?

Kai prabundu ankstyvą rytmetį kartu su besiskverbiančia pro langą padūmavusia šviesa, laikrodis pasako valandą, minutę, net sekundę. Aplink balsva tylą ir srūvanti šviesuma pasako viską apie prabėgusią naktį, pirmyn skubančią tamsą ir skelbia ateinančią saulėtę.

Tada pamažu tykomis uždedu ranką ant šalia gulinčio savo žmogaus krūtinės. Pajuntu šilumą ir ramiai plakančią širdį, o mano ranką apglobia jo didelė šilta švelni ranka. Ūmai suvokiu laiką ir savo pačios virpančią slapčiausią mintį – baimingumą, plykstelėjusį kaip keista maža balta ugnelė. Atsidūstu. Tas mažytis sielos vėjo dvekstelėjimas guodžia, gaivina ir ramina.

Atmerkusi akis apžvelgiu savo kambarį ir savo gyvenimą, aidintį manyje, tame mažame širdies kampelyje, kur vis dar auga žydroji svajonės gėlė. Ir išsiveržusi palaimos ir džiugesio ašara nutvilko dėkingumu, kad pajuto savo sielą plakant sparnais, kad dar gyvenu šiame pasaulyje, kad laikas man dar gailestingas.

Tad palieku laiką – buvusį kažkada.

Atėjo

Tą vėlų vakarą, grįžusi iš kinoteatro, dar kurį laiką pasėdėjau ant suoloelio, džiaugdama si dvelkiančia ramybe. Girdėdama balsus, sklindančius iš virtuvės, pravėriau duris. Ir sustojau tarsi įbesta. Motušė kepė kiaušinienę ir kažką pasakojo prie stalo sėdinčiam jaunikaičiui. O šis šypsodamasis žvelgė į mane ir lūkčiojo. Kurį laiką įsivyravusią tylą nutraukė visų numylėtinio šunelio Riskos amtelėjimas.

Atsikvošėjusi atsisėdau ant arčiausios kėdės ir žiūrėjau į jį. Tas toks pažįstamas stambokas veidas su garbana ant kaktos ir šilta šypsena man sapnavosi ne sykį. Buvom kelis kartus susidūrę,

kalbėję. Rodės, kad jį pažįstu labai seniai. Dar pirmą kartą, netikėtai susiėjus, pajutau nepaprastą akimirkos artumo ryšį. Suvokiau, kad tai sielos draugas, pagaliau sutikta mano antroji puselė. Sumojau, kad su šituo žmogumi eisime susikibę už rankų per visą mums skirtą gyvenimą, dalinsimės mintimis, išgyvenimais, jausmais ir tobulėsime. Aš ir jis tapsime vienu mes.

Laukiau. Žinojau, jis ateis.

O jis pagaliau mįslingai žiūrėjo ir švytėjo. Pagyrė gardžią mamulės keptienę ir pareiškė:

- Daug dirbau. Pagaliau nusipirkau prancūzišką kostiumą. Mūsų vestuvėms.

Supratau, kad gyvenimai yra sujungti šauksmo, kuris skamba per amžius.

Atėjo.

Magiška naktis

Su nūduliu laukiu tos nakties. Ilgiausios metuose. Kai tamsa karaliauja ir apima gaiži niūruma. Oras, rodos, pritvinkęs nenusakomo laukimo ir vilties. Tas, senasis, laikas jau išeina, tolsta. Tolsta išgyventos dienos, mėnesiai, paženklinți įvairių nutikimų, minčių, gerų ir nepavykusių darbų. Ateina naujas metas. Ši, įžengianti, tokia slaptinga ir graudinga, kad nejučiomis virpčioji nuo kiekvieno garso ir judesio.

Ant stalo padengta balta staltiesė. Dedu senovinę porcelianinę lėkštę, paskui vieną po kito įvairaus maisto. Žinau, kad šią nepaprastą naktį namus aplankys iš prasivėrusio dangaus

atskriejusios artimųjų dvasios, o svarbiausia –
laimins Motina.

Deganti žvakė kartais virpteli, jos liepsnelė
tarsi krūpteli ir vėl nurimsta. Toje virtusioje tarsi
belaike erdve naktį jaučiu godojančias tėvų
dvasias. Apgaubia kunkuliuojanti gyvastis. Šalia
toks nenumaldomas ilgesio sielvartas.

Kai ateina rytas ir tykiai nuslopsta žvakė, kai
sieloje nuaidi atsiviję iš palikto laiko paskutiniai
žodžiai, apima salsvas nuovargis. Vilties ašaros
– lyg atgimimas, lyg slėpingas gyvenimo
šauksmas.

Dulkės

Pravėrusi stiklines duris, patykom įžengiau į didįjį kambarį. Padvelkė sielvartinga ramuma, lūkesinga viltimi, prisiminimais, slopstančiu ilgesiu. Viskas kaip ir prieš daugelį metų. Tos pačios sienos ir grindys, tik pakeitę spalvas. Tuomet, kai pirmą kartą čia įėjau, aidėjo tik balsai – mūsų ištarti žodžiai. Tada patiesėme seną vatinę antklodę, užklojome ją plonesne ir išrikiavome visus, kokie tik buvo, žaislus. Ir kambarys virto sūnaus karalyste.

Jis čia mėtydavo kamuolį, rikiuodavo, dėliodavo kaladėles ar vis sukdamo ir sukdamo ratus triratuku. Ant sienos atsirado ypatingi, tik jam vienam suprantami piešiniai. Palengva čia pradėjo keliau-

ti knygos, žurnalai.

Laiko ratas skriejo nesustodamas, nesidairydamas, nieko nesigailėdamas.

Šiandien sūnus su šeima gyvena tolimojoje šalyje. Nukamuotas ilgesio parlekia, patyli savo kambaryje, pavarto kažkada skaitytas knygas, pakilnoja vaikystę primenančias smulkmenas. Atgavęs jėgas, aprimęs vėl išvažiuoja.

Kai jis išvažiuoja, ilgai sėdžiu ant senutėlio fotelio ir žvelgiu į praeities blyksnius. Vazelę, padovanotą kažkurio gimtadienio proga, porcelianinį arbatos servizą, krištolinę vazą, mūsų vestuvių dovaną, suvenyrus... Visi jie tokie tykūs ir vieniši, tarsi ko lauktų.

Taip patykom klaidžioju mintimis po praeities dienas, metus. Vaikštinėju nuo vieno prie kito įvykio, leisdama atminčiai sustoti, kur ji nori. Tada atsidūstu. Man patinka tas gilus skaudus atsidūsimas – tarsi mažytis guodžiantis ir gaivinantis sielos vėjo dvelksmas.

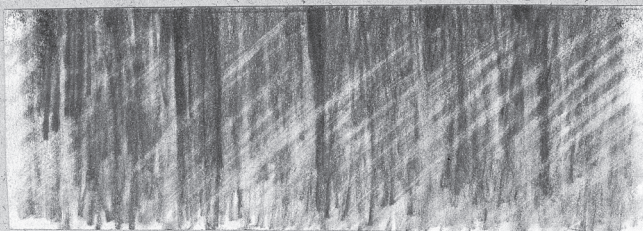
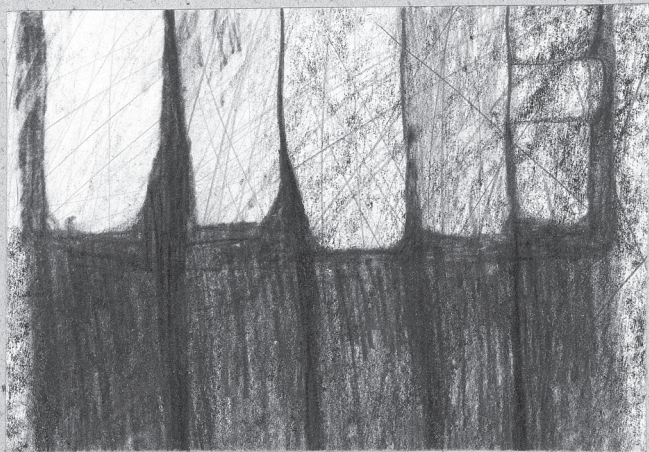
Dar kartą peržvelgiu savo kambarį – savo gyvenimą. Jis visas manyje, aidi labiausiai pamirštame širdies kampelyje.

Tik reikia nubraukti dulkes.

Šviesa

Kiek jis prisimena, ji visada buvo šalia. Ir kai pirmą žingsnį žengė tokioje, rodės, banguotomis grindimis troboje. Ir kai gražias raudonai spindinčias viryklės dureles palietė. Tada pirmą kartą suprato, kad yra ir piktų dalykų, nes tos gražiosios skaudžiai įkando. Babytė ilgai ir kantriai malšino nudegimo skausmą. Ir kai tėvai parvežė ją iš tolimo miestelio, kur buvo kurią laiką išvykę, šaukdamas „sugrižau“. „Sugrižau, sugrižau“, - vis kartojo apsikabinęs babytę. Žinojo – ji jo atrama, jo išsigelbėjimas, jo laimė.

Taip ir užaugo jos globojamas ir mylimas. Bet atėjo *toji* diena. Šalčiausią žiemos mėnesį babytė

"GARSU KORDUKAI!"

D. POLYB. LUKAIŅĒ

iškeliavo į žvaigždžių pasaulį. Stovėjo jis prie mažo kauburėlio ir kalbėjosi su ja. „Nieko negaliu duoti, vaike, tik savo šypsenos šešėlį, - sakė ji. - Ji lengva, neškis ją. Šitaip visada būsiu su tavimi. Ir mano didelė meilė tau, vaike, bus visada su tavimi“. Kalbėjo tokiu švelniu, nutolusiu balsu tarsi atsisveikindama.

Ūmai tarsi nematomos jėgos palytėtas žvilgtelėjo į kapelį ir išvydo ribuliuojančią švieselę, kuri nuslydo žeme, perskriejo per orą ir ištirpo jo širdyje.

Jis ėjo gatve ir kaip palikimą nešėsi babytės šypseną – meilę, nušviečiančią jo gyvenimą.

Vizija

Guli jo lovoje, pavargusi, išsekusi, apimta nevilties, apnikta sunkių minčių apie gyvenimą, ją supantį pasaulį. Jai rodos, kad žengia siauru linguojančiu tilteliu, o abipus – juoda pragarmė, viliojanti prasmegti toje begalinėje tamsoje ir pagaliau išsivaduoti iš baisios širdgėlos. Bet ji vis slenka slenka tuo siauru takeliu, bijodama ir nesiryždama kristi žemyn.

Ūmai švysteli žėrintis spindulys, ir ji išvysta šalį, kur nėra skausmo, kraštą, kurį nušviečia pirmieji saulės spinduliai. Nušvinta namai, gatvės, medžiai. Aplink taip skaistu, džiugu, gieda paukščiai, žydi nepaprastos gėlės, vaikšto dalingi

žmonės. Tai šalis laimingųjų. Dievų šalis. Ji toli. Kažkur prie didžiosios jūros ir aukštųjų kalnų. Ten medžiai globoja gyvuosius, skamba švelni jų muzika, o žmonės visada jauni, gražūs ir laimingi.

Todėl ji, vedama tos nepaprastos vizijos, vis eina, baugi tamsa ją supsto, svaigsta galva, tvyrant bedugnei po kojomis.

Ir ji ima šaukti balsu. Tas išsiveržęs iš širdies gelmių klyksmas tarsi prikelia gyvenimui. Ji suvokia, kad kiekvieno likimas gyvena sieloje, tik reikia drąsos jį atrasti.

Jos vizija šalia, tik turi ištiesti ranką.

Reikia gyventi.

Drąsiai.

Galia

Ji laukia pasirodant didįjį mėnulį. Viduvasario apytema. Pamažėle tykomis pasklinda tamsuma. Danguje sužėri žvaigždės. O tada iš už tų didžiųjų namų, tolimų miškų iš lėto pasirodo jis, danginis. Toks žėrintis, slėpingas auksinis kamuolys. Nepaprastas spindesys nutvieskia dangaus juodumą ir nustelbia žvaigždžių švytesį. Jo šviesoje spinduolės tarsi nutolsta, visai sumažėja, o mėnulis pažvelgia tiesiai į jos langą. Ji žvelgia į rimtimi dvelkiantį amžinąjį Žemės palydovą ir ją apima sielos nerimas, noras prabilti, o gal šaukti apie gyvenimo prasmę, suvokti savo būvio esmę. Bet mįslingasis tik švysčioja. Tada ji pasiima savo

mažąją fleitą ir kambarį užlieja švelnūs ilgesingi garsai. Ji graudulingai pasakoja apie savo būtį, kalba apie meilę, skambančią jos širdyje ir sielvartauja prarastų artimųjų. Toji nepaprasta melodija srūva tarsi ypatinga išpažintis.

O amžinasis tylūnas vis dar žiburiuoja. Palengva ima spinduliuoti begalinę ramybę, supratimą ir ūmai širdgėlą nušviečia ypatinga palaiminga šviesa.

Apimta ramybės ir susitaikymo, pranašingų svajonių išsipildymo, ji apglėbia akimis žibuoklį ir tykiai pravirksta.

Iš lėto virsnoja gyvata.

Vilties ženklas

Taip paprasta

Guli ji ligoninėje, apraizgyta laidais, įjungtais į blyksinčius aparatus, rankos subadytos adatų, vaistų žarnelėmis teka jos gyvybei palaikyti reikalingi skysčiai.

Ji galvoja apie laiką. Dabar jis svarbiausias jos tikslas. Ir visai nesvarbu, ar jis slinks greitai, ar lėtai. Svarbiausia dabar laikas, kuriame gyvena.

Ji svarstė, kas tai yra mirti. Kai keliu skriejanti mašina staiga šoko į orą ir ėmė vartaliotis žeme, dar skaičiavo, kiek kartų vertėsi. Pagaliau, įsirežęs į žemę, automobilis liko gulėti ratais į viršų. Ir tą mirksnį ji pamatė mirtį. Dar nesuvokė, kad viskas baigta ir koks tai jausmas mirti, tik pamatė siaurą

plyšėlį pro tarsi prasivėrusias duris, kviečiančias eiti. Ji ėmė sprautis pro tas duris. Staiga suspindo saulės blyksnis, ir ji įsmuko vidun. Tai užtruko gal akimirka, nepajuto jokio išgąščio. Tik nustebo, kad kažkodėl nepaprastai tylu. Nusiminusi atsimerkė, bet tas nepaaiškinamas jausmas neišsisklaidė. Ji vis dar buvo toje vidukelėje. Tada išgirdo balsą, šaukiantį ją, sumirksėjo, giliai įkvėpė ir durys staiga užsitrenkė.

Ji žvelgė į aukštą mėlyną dangų, pro sudaužytą mašinos stogą regėjo išbirusius langų stiklus ir susirūpinusį žmogaus veidą. Širdyje juto nedidelį gumulį, kurio negalėjo niekaip nusikratyti. Ji suvokė – dar nebuvo lemta mirti.

O juk taip paprasta mirti.

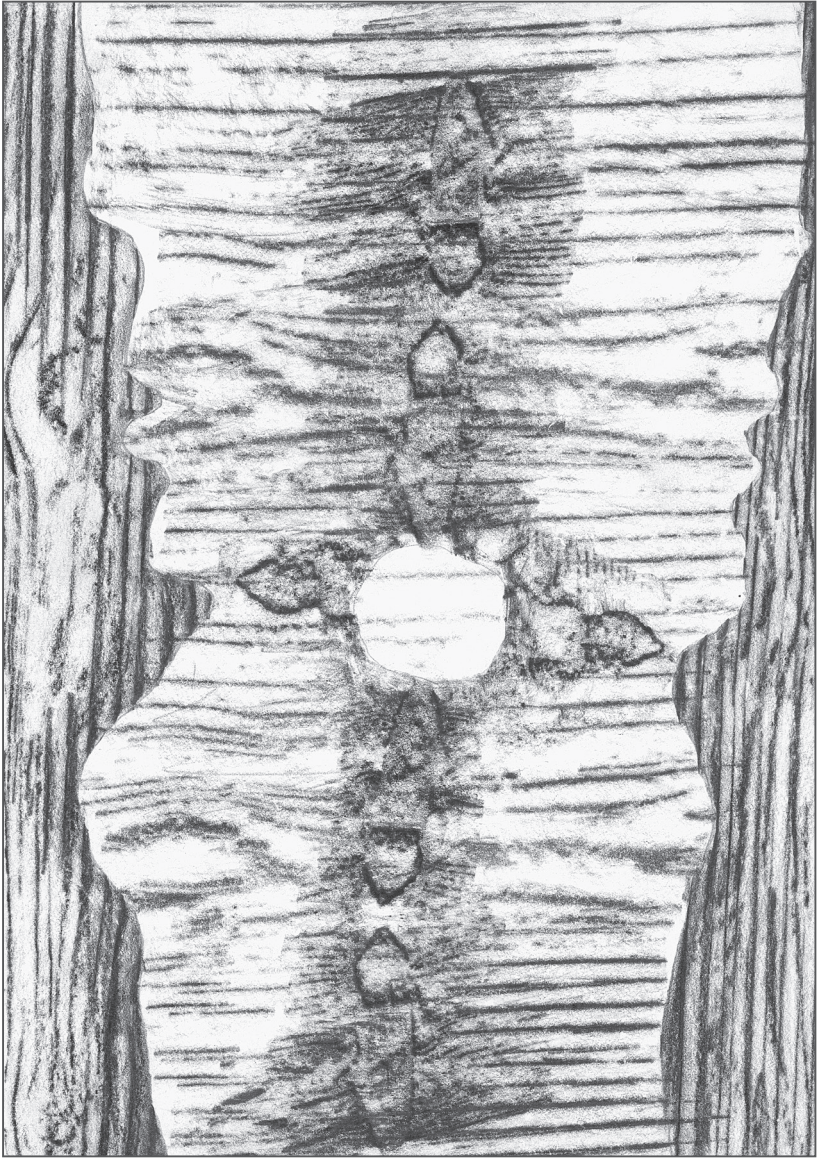
Ženklas

Jis ateina. Lėtai, pamąstydamas, kartais stabtelėdamas, bet atkakliai ir užtikrintai. Taip lauktas, taip išsiilgtas. Skaičiuoti mėnesiai, savaitės, dienos. Kasdien iš karaliavusios tamsos atima liūdesį, nes grįžta su šviesa. Ilgėja dienos. Ir širdį apima džiaugsmas, regint kaip nyksta ledas, sniegas, keičiasi spalvos. Dingsta niūri pilkuma ir visais atspalviais sužaliuoja žemė, įvairiom spalvom pasipila margi gėlių žiedeliai, gaivina sielą ryto aušros ir vakaro žarų raudonis. Tas nenusakomas žinojimas, džiaugšmingas ilgesys, kad gali pajusti, prisiliesti prie jo vyksmo, pakeri ją. Numanymas, kad jis čia, už lango, prikelia gyvybę

– suteikia galimybę gyventi, tikėti, kurti ir mylėti.

Vieną rytą, kai tyla dar skamba, dar nedrąsiai pasklinda pirmieji saulės spinduliai, ji atėjo prie to slaptūno žieduolio. Mamos sodinto ir puoselėto, apsipilančio nepaprastais žiedais, bet po jos mirties tarsi nuliūdusio, sustirusio, belapio. Dabar jo šakos buvo aplipusios vešiais pumpurais. Ilgai kaupęs jėgas, išgyvenęs liūdesį ir ilgesį, kupliai skleidėsi. Tas dienažydžio žavesys – tik kelios akimirkos, kurios netikėtai nugalėjo tamsą. Ji nedrįsta džiaugtis, juoktis, nes sieloje dar karaliauja baimė, neviltis. Tačiau pačioj širdies gilumoj skamba ir gieda mažas džiugesio paukštelis.

Ir ji patikėjo, kad tai nepaprastos vilties ženklas, nes ir vėl ateis toji diena.

Sukurti save iš naujo

Tame sode, tarp žydinčių medžių stovėjo nedideli nameliai. Tokie neaukšti, dailiai sukalti, su nedidele anga ir lentuke po ja. Oras alsavo karščiu. Buvo tyku.

Priėjusi prisiglaudžiau prie vieno jų. Išgirdau galingą dūzgesį. Rodės, kad viduje kunkuliuoja vandens verpetas, tai sustiprėdamas, tai susilpnėdamas.

Kelios paslaptingos mažylės ūmai išlindo pro laktą ir dūgzdamos ėmė sukti ratus. Viena jų caktelėjo, tarsi išpėdama, ir sugrižo vidun. Stovėjau ir laukiau.

Išgirdau, jog kažkas ateina. Tyliai, atsargiai.

Pagalvojau, kad jis pavogs mano tylą, mano lūkesčius. Norėjosi susitelkti savyje, kad suvokčiau, kaip išlikti pasaulyje, kuris tapo nesuprantamas. Jau lyg ir buvau pajutusi: tam, kad galėtum prisijaukinti pasaulį, kurio nesupranti, reikia padaryti ką nors visiškai kitaip – sukurti save iš naujo.

Vėl aplink ėmė suktis bitės. Jos aptūpė pečius, užklojo tarsi tamsiu judančiu šydu rankas, apgulė visą kūną. Buvau rami. Rodės, dalis manęs stovi šalia ir stebi mane, o kita dalis kartu su bitėmis sklando ore. Pampiršau, kur esu, ko ieškau, ko laukiau. Tik supratau, jog atsidūriau kažkur toli, anapus savo gyvenimo.

Kai pajutau smilkstančią dūminę, nieko man nepadariusios bitės kilo aukštyn. Ir mačiau, ir jaučiau jas plevenančias ore. O šalia aidėjo pasaulio, į kurį netikėtai buvau patekusi, muzika, labai panaši į vėją.

Nakties kerai

Ir vėl artėja vakaras. Laukiamas ar ne, bet jis atkakliai žengia pro langus, duris. Palengvėle surikiuoja visus darbus ir užleidžia vietą nakčiai. Tai paslaptinai baugiai tamsai.

Ir tada naktis prabyla. Pasigirsta lyg iš tolybių sklindantys ir aidintys balsai. Užvaldo gilus graudulys, beribių tolių pojūtis. Laikas tarsi sustoja, dingsta. Apsupa mistinis jausmas, tartum atgyja godojančios protėvių dvasios ir jausmai. Pajuntu žvilgsnį, atskriejusį iš anapus tamsos, kuris paliečia tokią šerdį, kurią net neįtariau turinti. Mirguliuojančios švieselės tai susijungia, tai išsiskiria. Man jau tas pats, kur

esu, su kuo bendrauju – toje mistinėje šviesoje jie be galo artimi. Tai visų, kurie gyveno iki manęs, šnabždesiai, užuominos, prisiminimai. kažkas tarsi sako, jog atėjau iš nakties ir vėl ten grįšiu.

Nuaidintis per tamsą ir erdves šūksmas – Visagalio šauksmas sielai. Tamsos baimės tarsi nebūta. O štai ir manoji dvasia nakties veide.

Gal

Tai nebuvo tas paprastas, išrikiuotas, išvalytas ir nudailintas miškas. Man toks miškas atrodo tarsi negyvas. Iš jo atimta jėga, paslaptis, dvasia.

Tai buvo mūsų protėvių miškas. Tik įžengus iškart apgaubė tiršta paslaptinga tylą ir tamsa. Rodėsi, dideli galingi medžiai apsupo ratą ir žiūri nepritariamai. Žengteliu atgal, bet atsitrenkiu į kitą medį. Medžiai gailiai girgždėdami, lyg skusdamiesi supa dar atkakliau. Tiesiasi raukšlėtos tamsios šakų rankos, kiekvienas judesys rodo užslėptą nepermalduojamą jėgą. Ant aukštų tamsių kamienų – delno didumo medžių akys, meldžiančios pasigailejimo.

Ūmai ūkteli pelēda. Šakos linguoja, blaškosi, girgžda, o paukštis plasnėja plačiais sparnais, žybsėdamas didžiulėmis akimis.

Stovėdama tame kuždančiame pasaulyje, virpėjau iš baimės. Supratau medžių skundą, skausmą ir neviltį, bet ir norėjau kuo greičiau ištrūkti į savąjį pasaulį.

Akys užkliuvo už netoliese stovinčio neaukšto medžio dvišakę viršūnę. Slystelėjau jo link. Jis staiga tarsi perskilo pusiau – iki pat savo šaknų. Atsivėrė plyšys. Pasklido saulės spinduliai, nušviesdami niūrią miško tamsą. Ūmai užgeso medžių akys, nulinko piktos šakos. Atsivėrė erdvi pievelė, pilna dūzgiančių bičių ir skraidančių drugelių.

Ten, už nugaros karaliavo dumsa, o čia tvyrojo šviesuma.

Tai – protėvių miškų dvasia, tame nepaprastame miške tebegyvenanti savąjį gyvenimą. Ir laukianti.

Gal sulauks.

Iliuzija

Jie atėjo į atokiai miško pakraštyje stovinčią trobelę. Aukšta vešli žolė dengė nedidelius langus. Susimąstę stovėjo į prieš pat duris įbestą žemėn lazdą su viršūnėje išdrožinėta saulute. Žinojo, kad tai Dievo simbolis, kurį kiekvienas turi surasti ir godoti. Aplink namelį sklido paslaptinga galinga jėga.

Naktį pasitiko lūkestingai. Susiglaudę klausėsi tylos. Stebėdami slystantį laiką, lūkčiojo aušros, tikėdami, kad ji atskleis jiems didžiąją paslaptį. O gal parodys naują tos slapties pavidalą, kurį jie nūnai sieks atskleisti?

Pagaliau ima švisti. Pirmieji saulės blyksniai

prasiskverbia pro tamsą. Sušvyti namelis, žolynai, medžiai. Apglobia juos, laukiančius nepaprastos akimirkos.

Išvydę slėpiną šviesos virsmą, jie ūmai suvokia, kad tai begalinė kasdienė gyvybės atsiradimo paslaptis. Tai galimybė keliauti ateities pasaulyje, nutolus nuo kasdienybės. Slaptis slypi pačio gyvenimo širdyje.

Nelauktai pasigirsta skardingi paukštelių sveikinimai ateinančiais dienais.

Jie godos savąją saulutę.

Suvokė

Ji pėdina lėtai ir ramiai. Regi kiekvieną pasikeitimą, atsinaujinimą. Tiek metų tuo keliu žingsniuodavo – į mokyklą, vėliau į darbo įstaigas, dabar – pasidairyti.

Pažįsta savąjį miestelį, kaip save. Beveik. Nelengvai kilnodama kojas, tarsi slegiama sunkaus didelio kalno ar naštos, ji eina savo takeliu. Ir mąsto – kas gi yra toji senatvė. Pažirę metai ir nubėgę praeitin? Ar sėlinanti tamsa?

Ji visada stengėsi neprarasti sveiko proto. Tiek metų stovėjo šalia savęs, stebėjo ir saugojo save. Jautėsi tarsi uždaryta narvelyje būtybė, kurią reikia globoti, pažinti ar gailėtis. Suprato, kas yra

tuštuma, vienatvė ir klaikios paslapties kančia.

Nutuokė, kad jos gyvenimas yra kur kas daugiau negu šiandienos akimirų visybė. Jis egzistuoja gausybėje atsiminimų, mažybėje, kuri nuolat kinta ir keliauja į begalybę išminties būvių. Ūmai susikaupė tiek stiprybės, kad galėtų gyventi kupina pasitikėjimo.

Bet ją pribloškė svaigi artėjančios amžinybės galia ir pusiausvyra – tarp troškimų ir atsižadėjimo, mirtingumo ir nutrūkstančio paskutinio atodūσιο. Jau žinojo, kad ateis diena, kai dvasia apleis kūną, kad susilietų su visa, kas buvo ir kas dar bus. Kai tamsa nugalės šviesą.

Tai kas yra laikas? Jis seka visą gyvenimą iš paskos. Galima iš jo išeiti, bet kelio atgal nėra, išskyrus vienintelį kartą, kai ateina į šį pasaulį.

Žvelgė į link jos plevenantį laiką ir sumojo – pats tikriausias jos draugas yra ji pati.

O visa kita – belaikė amžinybė.

Lietaus balsas

Dienų giedra su maloniu nerimu dildė mano laiką. Pagaliau atsirūva jis, pavasaris. Dingo slegiantis šaltis, sugrįžo šviesa. Buvo aišku, kad, nors ir trumpam, pavasaris atgaivins sielą ir nuramins ilgesio naštą, nes kartu su ilgesiu keliauja pabudusi amžinybė. Jie pažadina nesuvokiamą, skausmingą laiko pojūtį.

Kai, laikydamiesi už rankų, išėjome laukan, mus apglėbė mąšli ramuma. Spinduliavo saulė, lūkčiojo tylybė. Toji lūkestinga tyluma tarsi perkėlė į kitą pasaulį, kur virsnojo atgimstanti gyvata. Čia judrėjo gamta – žengiantis palaimingas, slėpiningas pavasaris atnešė džiugesį.

Ūktelejo vējas. Jis pūsčiojo tarsi tekminga upē
ir užplūdo mus. Iš to sūkurio atskriejo tamsus
debesis ir iš vējingojo pasipylē skaidrūs lietaus
lašai. Žvaliai srovendami jie žadino viltį. Po to
užplūdo paslaptīngas žinojimas, plaukiantis iš
sielos gilumos, kad ranka, liečianti mano ranką,
visada bus šalia. Taškydami vandens purslus,
bēgome pasitikti mums skirtājį gyvenimą,
nešdamiesi širdyse amžiną meilēs ilgesį, kurį
atskraidino atplūstanti ir pranykstanti laiko srovē.

Nepasidavė

Danguje šėlo debesys, siūsdami žemėn blykčiojančius šešėlius. O saulės raibuliai sušvito lūkčiodami, ir širdin išelino mažytis liūdesys. Žiūrėjau į žydrainą dangų ir galvojau, koks ilgas vieškelis iki pat dausų. Buvau tokia vieniša. Visada laikiau apglobusi tarp delnų viltį. Reikėjo tik nedidelio gurgančio šaltinėlio, kuris nuramintų ir atgaivintų sielą.

Paskambinau jai, tolimame mieste gyvenančiai gerai pažįstamai. Serga vyras, slaugo. Skauda rankos. Buvo tokia sugurusi. Rodės, palikta likimo valiai. Kodėl žmonės tokie vieniši?

Kambarį užtvindė spindinti šviesulio gaisa.

Pakēliu suglaustas rankas tarsi semdama šī tvindantī geltonā žybsnī ir iš lēto praskleidžiau jas, žvelgdama, kaip šviesa srūva iš jų. Ši nepaprasta magija tarsi užbūrē. Sugrīžo vaikystēs vizija – didelē lēlē, īteikta gimtadienio proga. Tik niekas tada nesuprato, kad ir tā, seniai praējusią nebūtin dienā, buvau mažas vienišas varģanas vaikas, sušildytas neįprastu dėmesiu. Matyt, per klaidā palaikyta kitam pasauliui skirtu vaiku.

Raudojau širdyje kiek leido jėgos. O šiltas spinduolēs tvyksnis gintaro akimis skleidē džiugulį.

Nepasidaviau laiko vizijai.

Vis grįžta

Ankstus rytas. Skamba tyla. Ūmai pasigirsta paslaptingi, tarsi iš tolybių aidintys sklindantys garsai. Balti grakštūs paukščiai plaka orą savo tyliais sparnais ir klykauja. Jie sugrižo. Jau daugelį metų kiekvieną pavasarį jie vis grįžta čia, namo.

Ir šiandien jie nardo tarp namų, bėgioja stogais, tupia ant žolynų, skraidžioja prieš langus.

Tas neramus blaškymasis, tie skambantys balsai, rodos, skleidžia sielvartingą vienvatę apdainuojančią giesmę. Užvaldo gilaus liūdesio, beribių tolių pojūtis. Laikas, visai nesusijęs su realybe.

Jie sugrižo iš anapus mano pasaulio, iš tolimos

beribės erdvės. Gal tai mūsų prisikėlę protėviai, užtariantys mus ir padedantys mums?

Gyveno jie nuo senų laikų čia, kažkada buvusiose pelkėse ir pievose. Dabar – namai, gatvės, mašinos, žmonės.

Bet jie grįžta ir grįžta. Paskraidę gailingai skardendami traukia netoli esančio ežero. Tik viena kirų porėlė įsitaiso ant namo stogo ir stebi mane.

Mes namie – jie ir aš. Rodos, nutįso neįveikiama gija. Liko tik ilgesys, panašus į nenumaldomą graužatį. Mus apsiautė numani ramovė.

Iki rytojaus

Kavos puodelis

Nuolatos ateina toji giedra diena, su nerimu raikanti laiką. Visai kitokia – su kitoniška šviesa, kvapais ir jausmais. Tądien su keistu džiugesiu juntu ir regiu saulės nutviekstą žolę, medžius, namus, gatve einančius žmones. Viskas skleidžia neįprastą mistinį spindesį.

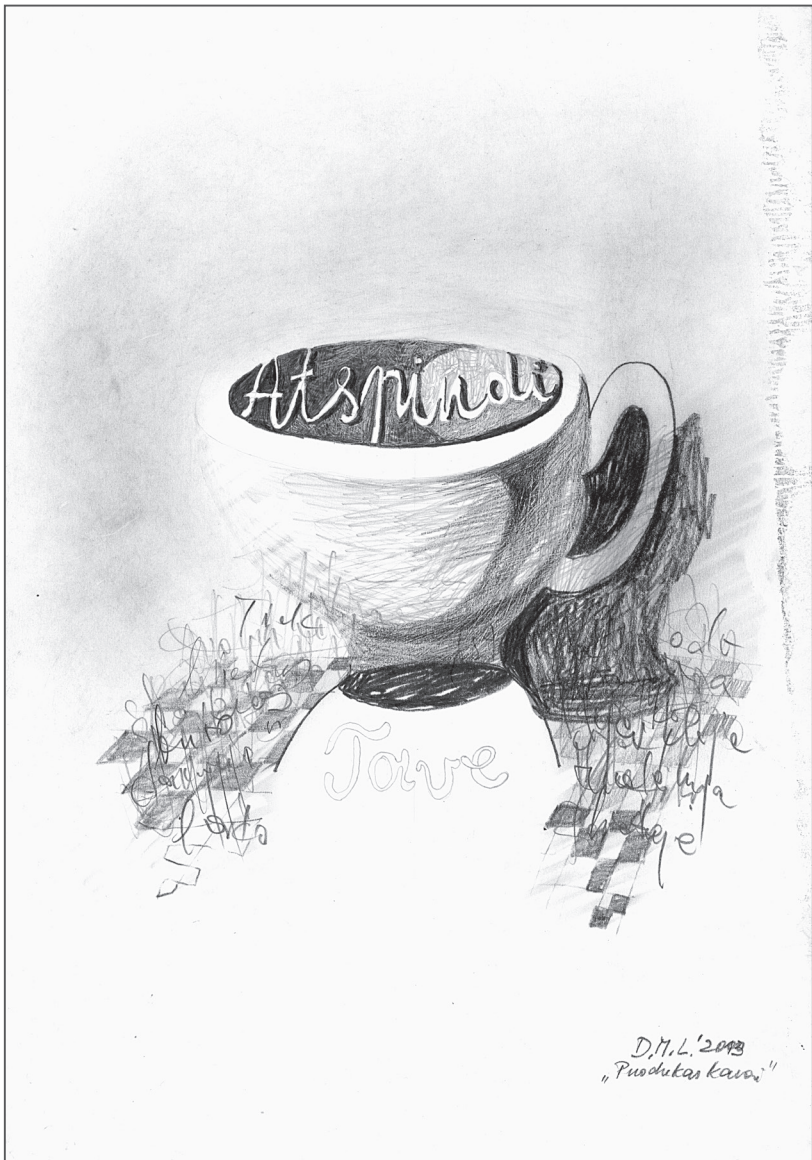
Visada jos trokštu. Kai kiekvienas sugrįžtame iš savo tolimų pasaulių, kur kankinamai lauki, kol tave netikėti įvykiai nublokš nežinia kur. Kai besiblaškančių žmonių minioje pasileidžia mūsų susipynusios rankos ir pasijuntame vieniši ir nelaimingi. Kartais rodėsi – eini, eini tuo keliu iki paskutinio posūkio, kol atsiduri ten, tamsoje,

anapus tikrovės ribų.

Bet vėl nušvinta rami sklidi šviesa, pripildyta ypatingo tyrumo ir skaistumo. Mes sėdime prie nedidelio stalelio, savo pastoviose vietose. Jo veidas, nušviestas mirguliuojančios šviesos, skaidrus ir nuogas. Jaučiu mus gaubiančią gėrio ir meilės aurą. O garuojanti kvapni kava baltuose puodeliuose apglėbia mus mąslia ramybe. Tai neapčiuopiama sielos bendrystė, kai vienatvė išgaruoja į alsuojančią tamsą.

Ir žvilgsniai iš anapus žodžių giliai paliečia mūsų taip puoselėjamą ir saugomą vienovės šerdį.

Kava garuoja.

Mano namai

Dabar ji ateina sapnuose. Ir mane apima nepaprasta ilgesio gėla.

Toks didelis tas pasaulis. Ir toks erdvus galingasis laikas. Jo klostės gula viena ant kitos ir tolsta negrižtamai. Bet visur jaučiu ją, savo mamą, sergstinčią mane ir stovinčią anapus plonytės sienos, skiriančios gyvuosius ir išėjusiuosius.

Šaukiuosi motinos. Tos stiprios, tikros savo kraujo motinos, ištvėrusios karus, skausmus, galinčios kvėpuoti už mane, kai jau imu dusti.

Pažinau savo gyvenimą. Jame buvo visko – gero ir blogo. Visada šalia buvo žmogus tvirtom rankom ir jautria širdimi. Tačiau taip trokštu

pamatyti mamos švelnias akis. Noriu, kad ji paimtų už rankos ir vestų gyvenimo keliu. Nūstu kalbėti kalbėti, klausti, pasakoti.

Dieve mano, kaip išvengti šio gniuždančio žinojimo, kad niekada nepamatysiu mamos? Svajonėse regiu kelią, namus, kur galėčiau sugrįžti.

Kai ramu ir tylu, šaukiu tave, mama, tariuosi matanti tave. Ar jauti mane esant kambaryje?

Jaučiu mamos buvimą. Ji atsako man, duodama pažinimo pilnatvę. Pasijuntu tokia rami ir kartu pažeidžiama. Tuštuma pasitraukia, skausmas aprimsta.

Tu mano namai, mama.

Pėdos

Jo žiemos dienos ilgos, šviesios ir ramios. Už lango apsnigtas ir baltas pasaulis toks tykus ir patikimas, sukaustytas šalčio ir nuostabus. Sidabru žėrintys medžiai, ramybe dvelkiančios gatvės. Ir sieloje neįprastai skaistu ir gera.

Kartais tą nepaprastą rimtį sutrikdo iš toli atskriejęs vėjas, pasiaučia pūga, padidėja sniego pusnys, nušerkšnyja medžiai.

Dažnokai tokią giedrą dieną jį užgula prisiminimų lavina. Tada pasiima lazdelę ir išeina pavaikščioti po sniegą. Jam patinka šarmojojantis veidas, iš burnos besiveržiantis šiltas garas. Jis atsargiai netvirtais žingsniais žengia per sniegą.

Ir mąsto. Apie prabėgusį gyvenimą. Stuksenant lazdele sniegą, atgyja atmintis, megzdama prisiminimų gijas. Taip pėduoja gerą valandą. Ir kai atsisukęs žiūri į išpėduotą sniegą, rodos, kad jam taip bevaikščiojant paskui ėjo daugybė žmonių, sekė ištisas būrys. To vaizdo prasmė giliai įstringa atmintin. Tai jo gyvenimo pėdos, pasikartojusios bent vieną sykį. Suvokia, kad nuėjo savo gyvenimo kelią. O stulbinantis sidabrinis sniegas, turintis dvasią, visada išnyksta atėjus tam tikram laikui.

Dabar jį lanko tik praeitis.

Nevilties rojus

Vilmai

Sušvito saulė. Žemė gėrė iš dangaus pavasarį. Aukštos pušys rėmė dangų ir aplink sklido šakingų visžalių spygliuočių svaiginantis kvapas. Sėdėjo ji ežero pakrantėje ir klausėsi tekančio vandens muzikos.

Ją kamavo neviltis. Buvo sutrikusi, apimta ilgesio ir širdgėlos. Žinojo: neišgyvens, nepabėgs nuo savo likimo. Suvokė: niekas nepasikeis – namų nebėra. Ji išvaryta, pasmerkta. Ir ji ieško slaptų durų, pro kurias galėtų išeiti. Užliejusi juoduma pasklido iki pat širdies. Jos kūnas virto

kenčiančia siela. Rodės, šis laikas sustingo ore, kupinas nustėrusio gyvenimo. Ji mąstė apie egzistuojantį nematomą pasaulį, kur įžengę visi laukia lemiamo sugrįžimo.

Pakilusi lėtai pasuko link netoli esančio devyniaaukščio. Ją visada traukė langai ir už jų esanti tuštuma, norinti išstumti lauk. Ir žvaigždės jau suspindo virš galvos, kaip jos gyvenimo nevilties rojus. Gal ji turi galimybę sustabdyti jas?

Ir ji nuplaukė dangumi, atitrūkusi nuo praeities ir ateities, apgaubta slaptingo vėjo ir ūmai suskambusios jos širdyje dainos, kurios negali nustoti niūniuoti, kaip ir slapto noro kažką mylėti, kurio niekada nebebus.

Kiekvienas, kas teisia nežinodamas, klysta.

Nebus

Kartais ilgais tyliais, kupiniais paslaptingų mistinių jausmų, žiemos vakarais prisimenu savo šeimos šventes. Mama, pasipuošusi šventine suknele, dėlioja ant balta staltiese užtiesto stalo lėkštes, puodelius, taures. Tėvas, švilpaudamas kažkokią linksmą melodiją, baigia ruošti savo firminį patiekalą – karpį drebučiuose. Mes, anksčiau atvykę, lūkčiojame vėluojančiųjų. Tas šventės laukimas – tai nepaprastai stebuklingas jautimo, pripildančio sielą gerumo, laukas.

Rodos, girdžiu, kaip praeitis įteka į dabartį ir ateitį, o ateitis virsta praeitimi. Bet tų dienų nebė-

ra. Jos nugrimzdo į besotę nevaldomą praeitį. Ir niekada jų nebesulauksiu.

O pro šiuos dalingus prisiminimus kaip aštrūs peiliai veržiasi kiti prisiminimai.

Mama. Tėvas. Vienas po kito artimieji. Juos visus mylėjau tylomis, nuoširdžiai. Jų gyvenimus, kaip lengvus vėjo pūstelėjimus, pasiglemžė laikas.

Aštrus skausmas prislopo ir atsirado viltis, kad pasaulis dar gali būti gražus ir geras. Tačiau netaupo. Apėmė gilus, begalinis nuovargis.

Kažkas šaltas ūmai paliečia mano veidą ir baksteli, kaip ašara, nuriedanti skruostu. Regiu sklindančią šviesą. Mano jėgos senka.

Daugiau niekada nebus rytdienos.

Niekada.

Kelionė

Miškas naktį tykus. Auksinis ruduo. Šioje ramaus medžių pasaulio tyloje, šakų bruzdesyje ir traškančioje žolėje po kojomis slypi kažkoks bauginantis slėpiningas grožis – kerintis rudens ir atsėlinančios žiemos nuojauta, ir skausmingas prabėgusios vasaros ilgesys, nuo kurio nėra išsigelbėjimo.

Žengiu gerai žinomu taku. Netrukus pasieksiu miško pakraštyje esančią sodybą.

Tyką nutraukia garsus klyksmas. Sutrikusi sustoju ir įsiklausau. Tai naktinis pelėdos pasisveikinimas. Jis toks paslaptingas, mistinis. Manyje nūnai išbunda tolimųjų protėvių patirtis,

jausmai, jų baimės. Tas ūbavimas sukuria stebuklingą pajautą, pažadina slaptas išpūdingas jausenas.

Rodės, apstulbusi savo kūnu jaučiu supantį pasaulį. Erdvė sutirštėja, pasidaro tankesnė, regis, medžiai juda, tarsi pajuntu jų sielas, spinduliavimą, girdžiu jų pokalbius. Matos – už to priekyje esančio didžiojo medžio tūno pasislėpusios mano baimės, amžinos tamsos palydovės. Išgirstu išėjusiųjų šnabždesius, iškyla skausmingi prisiminimai.

O pelėda vis ūbauja. Suvokiu, kad mes, žmonės, atėjome iš nakties į naktį ir grįžtame. Glūdumos veide išvystu savo dvasią. Sužinau savo tikrąjį vardą. Bet mano širdies gelmėse be baimės tūno ir šviesa, nugalinti persekiojančius šešėlius.

Nelauktai prieš akis sužiba namų žiburėliai. Langų šviesoje užsibūnu prie slenksčio.

Palieku laiką, slystantį į begalybę.

Laukimas

Pasiimu balto popieriaus lapą ir pradedu rašyti pirmuosius žodžius. Ne, ne – prie kompiuterio neinu. Rašyti ant gražaus balto lapo ir matyti savo raštą, skaityti savo į galvą ateinančius žodžius – tai taip gera. Tai ne automatika, kur gula vienas po kito standartai. Tai malonumas – rašyti, skaityti.

Daug pasakojau ir apie liūdesį, ir skausmą, ir ilgesį, ir džiaugsmą. Toks gyvenimas. Jame visko yra, tad ir norisi kalbėti apie ją, tą neramiąją, valdingą ir nenugalimą amžinąją būtį. Kiekvieno gyvenimas kitoks. Bet visada jame yra ir džiugesio, ir nykumo. Kažkaip tarsi lygiai padalyta, o gal

atseikėta. Žmogus – valdovas nesuvokiamų, nepaprastų jėgų. Ir nežinai tau skirto likimo. Šiandien esi čia, džiaugiesi atkakliai žengiančiu pavasariu. O kas rytoj? Nežinai. Gali planuoti, ką ir darome. Bet galingasis Valdovas sutvarko taip, kaip reikia.

Dieve mano, jei žmogui būtų lemta praplėsti bėgančio laiko uždangą, nutverti už kažkokio kampo ir sulaikyti jį! Kaip norėčiau gyventi tokiam laike, kur yra vakar, šiandien ir ryt.

Bet ne. Yra tik šiandien. O šiandien vėjuota, apniukusi, o šiaip man rami diena, nes galiu rašyti, skaityti. Rytoj? Numanau, ką norėčiau daryti. O kaip bus?

Tad iki rytojaus!

Atradau

Jis jau čia. Pavasaris. Lėtas, mažus, įžvalgus. Lauktas.

Einu gatve ir tiesiog kąniais valgau orą. Akimirką pasijuntu laisva. Ir nubėgu gatvele. Kaip gera taip bėgti – ištiesi rankas į šalis ir gali mėgautis vėju, jausti virš galvos saulę. Šalia skrieja ir mano šešėlis. Mes kurį laiką lenktyniaujame. Bet turiu įveikti savyje iškilusią sieną. Sujungti praeitį su dabartimi. Nugalėti skausmą ir ilgesį.

Žinojau šį mūsų name esantį iškasą nuo pat vaikystės. Rodės, kad paslaptingas likimas lūkuriuoja neapibrėžtoje anga tamsoje.

Pasiėmusi žibintuvėlį lengvai įsliuogiu

į įgriūvos skylę. Atsiduriu ilgo koridoriaus pradžioje. Imu šliaužti ankštuoju siauriu. Tvanku, pila lipnus prakaitas, bet sliuogiu. Po atradimo sukkelto džiugesio apima nerimas. Galiu atsitrenkti į išlinkusią sieną ar atsidurti aklinoje duobėje. Tačiau judu į priekį. Slenku pamažėle vis pirmyn. Rodos, mano artimieji yra šalia ir lydi mintyse. Žinau, kad yra dabartis, bet trokštu ateities. Tad atkakliai šliaužiu vis pirmyn.

Ūmai gaivus dvelksmas ūzteli į veidą. Oras! Virpa rankos. Imu sparčiau sprūsti ir netikėtai atsitrenkiu į kažką švelnų ir minkštą. Pasišviečiu žibintuvėliu. Priešais žalia. Tai – žolynai, spalvingų gėlių žiedai. Praskiriu rankomis augalus tarsi langą.

Gėriusosi tuo atrastu nuostabiai melsvu, pačiu gražiausiu langu pasaulyje. Aplink sklinda melodingas čirpėjimas. Pagaliau širdyje džiugu – nugalėjau mane kankinusias dvejones, baimes, vienatvę ir pavojus. Čia tiek erdvės, laisvės ir gerumo.

Atradau ir pasiekiau dangų.

Lūkesys

Pavasaris jau čia. Šalia manęs. Medžių pumpurai tykiai sprogs. Mažieji krūmeliai lapelius iškėlę saulės spinduliais džiaugiasi. O aplink žalia, dingteli man į galvą, kaip žalia žalia.

Ir tylu. Nieko negalvoju, tik klausau. Savo širdies plakimo, savo kūno balso. Aprimstu. Ir tada atgyja išplaukę iš pačios tylybės gilumos jausmai. Ypač vienas – toji neišvengiamoji būvio baigtis.

Tai, aišku, ne blogio įsikūnijimas, tik ateitis. Turi džiaugtis kiekviena gyvenimo akimirka. Žinai, kad esi pajungtas galingajam laikui. O kai prislegia laiko našta, turi galimybę, suteiktą gyvatos, gyventi prisiminimais – džiaugsmingom

ar nelaimingom savo nepakartojamos būties akimirkom.

Po mirties rytojaus jau nėra. Yra tik mirtis. O dabar turi dėkoti likimui už patirtus nedidelius džiaugsmus. O tai reiškia, kad dar gyvenimi ir dar yra godos. Ir gali svajoti. O svajojantis žmogus žino, kad gyvenimas yra nuotaikus.

Šioje atgimstančioje žalioje tylumoje suvokiu savo maudulius, susigražinu savo kūno tyką ir imu valdyti godojantį žvilgsnį į duotą man likimo gyvavimą. Nes visa, ką turiu, yra gyvenimas. Tad apglėbiu ir stipriai laikau kiekvieną jo akimirką.

Sumojau gyventi su savimi ir ramiai lūkuriuoti savo tyliosios draugės, paskutinės palydovės.

Tyla – tai kelias į slaptį?

Aidesys

Gyveno ji netoli senos bažnytėlės. Kurį laiką buvusi apleista, dabar švietė baltom sienom ir dangun šaunančių raudonų čerpiu bokštu.

Ji dažnokai joje būvodavo. Toji slappingoji, nepaprasta ramybe dvelkianti tylą žadino laukimą. Jau senokai kalbėjo, kad neužilgo grįš senieji maldyklos varpai. Laukė tos dienos nekantriai.

Vieną ankstų rytą pasklido skaidrus ir sodrus skambesys. Tai skardėjo senieji varpai. Tas dieviškas gausmas lyg apgaubė ir pakylėjo ją. Akies mirksnį tarytum išsiveržė iš savo kūno. Nesuprato nei kur dabar yra, nei kas su ja vyksta. Ji tarsis susiliejo su tuo sidabrinio skambesiu ir pakilo

kažkur aukštai. Nustoję skaudėti kojas, išnyko slogutis. Matė save jauną, bėgančią per gėlėtą pievą. Regėjo vaikystės upelį, vinguriuojantį ežero link. Ir šone atokiau esančias kapinaites, kuriose ilsėjosi jos mamaitė. Kiekvienas varpo dūžis it skraidino virš žemės. Rodės, tas stebuklingas aidesys nutiesė tiltą nuo jos namelio iki dangaus, nuo jos dūšios iki Aukščiausiojo. Buvo lengva ir gera. Ji patyrė dieviškąją palaimą sekundėje, kurią gyvena Žemėje.

Slaptinga varpų didybė.

Strazdai

Sėdi jis mažajame sodelyje tėvuko sukaltame krėsle. Sriūbčioja arbatą ir stebi gražų pilką paukštį, kuris ilgu snapu išsirežęs traukia iš žolės kažkokį vabalą. Mažosios vyšnaitės jau apsipylusios žiedais, kiti medeliai dar kaupia jėgas didžiajam sprogimui. Gera toje nepaprastoje tykoje. Tarsi aplink pleventų senojo dvasia ir kartu džiaugtųsi ateinančiu pavasariu.

O jis dairosi į medelius, pievelę ir mąsto, ką čia dar nuveikus, patvarkius ar atstačius. Taip, kaip svajojo tėvulis.

Švystelėjus saulutei, netikėtai suskamba oras. Rodos, medžiai šimtais garsų pragydo,

sučiulbo tokia nuostabia melodija, kad atslūgo nerimas, nušvito siela ir apėmė akimirkos laimės pliūpsnis. Tai tie pilkieji paukšteliai, įsitaisę medžių tankmėse, užtraukė savo stebuklingą giesmę. Jie gerai pažįsta jį, žilstelėjusį vyriškį, dažnai tupinėjantį sodelyje, seniai pripažino savu. Dažnai net eina iš paskos, sekdami jo darbus, šalia žolėje krapštosi.

Paukšteliai jaučiasi tikrais šeiminkais, todėl jokių pašalinių, kenksmingų medžiams vabalų ar kirmėlaičių nėra. Švaru ir gražu. Kartu, kai sunoks vyšnaitės, ir uogas valgys. Jis nuo vienos šakelės nusiskins, jie nuo kitų.

Visiems gerai.

Būti!

Labai įdomu, kaip yra *ten*. Anapus. Įsivaizduoju – einu ilgu tamsiu tuneliu, jo gale matau šviesą. Įeinu į tą šviesą, o čia daugybė žmonių, amžinybėn atėjusių. Regiu besišypsančią mamelę, už jos – jos mamutę, o už jos dar kitą motę. Šalia – tetos, tetų tetos, dėdės. Visi tyli, žiūri, šypsosi. Aš irgi šypsausi. Jaučiu, regiu juos, bet visi kažkokie susimąstę, tarsi kažkuo labai užsiėmę. O aš stoviu tokia viena, tokia viena ir man pradeda skaudėti širdį.

Taip, taip, širdį. Čia, *anapus*, daug daug žmonių, bet aš viena, vis tiek viena. Regiu – šone ir mano žmogus stovi, šypsosi, šalia jo –

mylimiausioji babytė. Išvydęs mane, manasis
ištiesia ranką, kaip visada dar ten, skirtajame
gyvenime. Nerimastaudami patraukiame keliu į
šviesą, sužinoti, kas mūsų laukia.

Ir mane apima baugesys. Ne, nenoriu dar *ten*.
Noriu gyventi. Kadangi čia buvau nuskirta, tai
ir trokštu kuo ilgiau likti Žemėje. Kvėpuoti oru,
grožėtis medžių žaluma, klausytis paukštelių,
stebėti dangumi plaukiančius debesis.

Aš noriu būti. Ilgai ilgai.

Atsivėrimas

Tas kalnas šaukė ją. Neaukštas, vietomis apaugęs medžiais ir nepaprastai vešlia žemuogių pievele. Aplink neskubėdama teka upelė, apglėbusi jį iš visų pusių, tarsi saugoma svetimo pasaulio. Toji vieta ypatinga. Vieno kalno pusėje už stataus iškyšulio yra grotos. Tai – vartai į dievų pasaulį.

Visa tai žinodama, kartą ilgai stovėjo prieš tą pertvarą, kuri tarsi kvietė užėiti, bet, matydama ten sklandantį rūką, nesiryžo. Prisiminė babulės pasakojimą apie nepaprastą pasaulį, kuris slepiasi kalno viduje. Norint į jį patekti, reikia išsimaudyti upelėje. Kiek pasvarsčiusi, nusileido prie

srauniosios, skaidrus švytintis vanduo apglobė ir atgaivino. Rodė, ji susaistė šią savo gyvenimo akimirką ir pakilo skrydžiui.

Įžengusią groton pasitiko tyla ir ramuma. Slinkdama akmenuotu takeliu išgirdo nepaprastą muziką, pamatė ugninius blyksnius, kurie gyvai pleveno ore. Suvokė, kad tai kito pasaulio dvasia. Plykstelėjusi liepsna prasivėrė tarsi vartai, ir ji išvydo savo ateitį. Kiekvienas jos gyvenimo tarpsnis buvo vis kitoks, tačiau visur buvo ji, stulbindama savitumu ir prakilnumu. Ir ji nuolankiai stebėjo, kaip jos gyvenimas virsta likimu.

Atsidūrusi lauke už grotos, ji išvydo nakties dangų, atsivėrusį į bekraštes šviesos erdves.

Toks ilgas tas jos gyvenimo vieškelis – net iki pat dangaus.

TURINYS

SUGRIŽUS

- Ištikimybė / 7
- Laukimas / 9
- Būsiu / 11
- Pabudimas / 13
- Atėjo / 16
- Magiška naktis / 18
- Dulkės / 20
- Šviesa / 22
- Vizija / 25
- Galia / 27

VILTIES ŽENKLAS

- Taip paprasta / 31
- Ženklas / 33
- Sukurti save iš naujo / 36
- Nakties kerai / 38
- Gal / 40
- Iliuzija / 42
- Suvokė / 44
- Lietaus balsas / 47
- Nepasidavė / 49
- Vis grįžta / 51

IKI RYTOJAUS

- Kavos puodelis / 55
- Mano namai / 58
- Pėdos / 60
- Nevilties rojus / 62
- Nebus / 64
- Kelionė / 66
- Laukimas / 68
- Atradau / 70
- Lūkesys / 72
- Aidesys / 74
- Strazdai / 76
- Būti / 78
- Atsivėrimas / 80

Peleckienė, Silvija

Pe 76 Belaikėje erdvėje: noveletės. - Šiauliai:
Neoprintas, 2015. - 84 p., 5 iliustr.

ISBN 978-609-95391-7-1

*Naujausioje novelečių knygoje – subtilus pasaulis, kuriame
pabuvojus daug ką teks vertinti iš naujo.*

UDK 821.172-32

Daivos Molytės-Lukauskienės piešiniai:

- „Paukščiai“ (15 p.),
- „Garsų klavyrai“ (23 p.),
- „Faktūros I“ (35 p.),
- „Faktūros II“ (45 p.),
- „Puodukas kavai“ (57 p.).

Silvija PELECKIENĖ

BELAIKĖJE ERDVĖJE

Noveletės

Redaktorius *Giedrius Čepurna*

Dizainerė *Rasa Šeikuviienė*

*Išleido ir spausdino NEOPRINTAS, Šarūno g. 12, Šiauliai,
LT-76129.*

Silvijos PELECKIENĖS knygos:

SUGRIAUTŲ NAMŲ VAIKAI. –
Memuarinė eseistika. Klaipėda: Rytas, 1995.

PADOVANOK MAN EDELVEISĄ. –
Noveletės. Klaipėda: Rytas, 1997.

VITA VITAM. – Noveletės.
Šiauliai: Varpai, 2001.

VILTIES DURYS. – Novelečių romanas.
Šiauliai: Varpai, 2002.

SIBILĖS SAPNAI. – Noveletės. Šiauliai:
Varpai, 2005.

LAUKIANTI STEBUKLO. – Noveletės.
Šiauliai: Neoprintas, 2009.

LIŪDESIO KRIKŠTAS. – Noveletės.
Šiauliai: Neoprintas, 2012.